

دهزگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی

زنجیره‌ی روشنبیری

*

خاوه‌نی نیمتیان: شوکعت شیخ یه‌زدین

سه‌رتووسه‌ر: به‌دران نه‌حمه‌د حه‌بیب

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی ئاراس، گه‌ره‌کی خانزاد، هه‌ولتیر

س. پ. ژماره: ۱

www.araspublisher.com

ناوی کتیب: کچه نه‌ستیره - چیرۆک بۆ مندالان

گتیرانه‌وهی: Barbara Juster Ebsen

وه‌رگتیرانی له‌ دانیمارکییه‌وه: محهمه‌د فه‌ریق حه‌سه‌ن

بلاوکراره‌ی ئاراس: ۲۳۳

ده‌ره‌یتانی هونه‌ری: به‌دران نه‌حمه‌د حه‌بیب - دلاوه‌ر صادق آمین

ده‌ره‌یتانی به‌رگ: ئاراس نه‌کره‌م

خۆشنوووسی به‌رگ: محهمه‌د زاده

بیته‌ی لیدان: نسار عه‌بدوئالا

هه‌له‌گری: شیرزاد فه‌قی ئیسماعیل

سه‌ره‌یه‌رشتیی چاپ: ئاوه‌رحمانی حاجی مه‌حموود

چاپی یه‌که‌م: هه‌ولتیر- ۲۰۰۴

ژماره‌ی سپاردن له‌ کتیب‌خانه‌ی به‌رتیه‌به‌رایه‌تیی گشتیی روشنبیری و هونه‌ر: ۲۰۰۳/۴۰۲

کچه نه‌ستیره

نه‌فسانه‌یه‌کی هیندییه سووره‌کانه

گتیرانه‌وهی:

Barbara Juster Ebsen

وه‌رگتیرانی له‌ دانیمارکییه‌وه:

محهمه‌د فه‌ریق حه‌سه‌ن

وینه‌کیشان: شیروان موحسین

کچه نهستیره

دهگيرنهوه سهردهمییکی زور زوو، کاتئ سهریاکی خیله هیندییهکانی سهر زهوی نارام دهژیان. ئەو دهمه‌ی جهنگیان دژی بهک بهریا نه‌ده‌کرد. خۆر دره‌وشاوه و ههردهم هاوین بوو.

ئەو دهمانه‌ی ههموو جۆیار و رووباره‌کان روون و خاوین و پری ماسی بوون... به‌سهر ههموو دره‌ختیکه‌وه بالنده هه‌لده‌نیشن و ئاسمان پری چریکه و خرۆشی مه‌لان بوو. زهوی به‌پیت و ههرچی دلئ مرۆف بیخواستایه به لیشاو بوو. ئەوان به درێژایی رۆژ سهرگه‌رمی راوی کیتی و ماسی بوون... میوه‌جات و گوێز و بادامیان ده‌رنی.

ئەو دهمه‌ی له قه‌دی دره‌خته تویکل سپی و گه‌لا چۆن ده‌رزی و لق و پۆ چره‌کانی باکور، به‌لمه‌ درێژکۆله‌کانیان دروست ده‌کرد. ده‌یانتوانی به ئاسانی، به‌بی رهنج و ته‌قه‌لایه‌کی سه‌خت، به‌نیو رووبار و ده‌ریا به‌رینه‌کان بکه‌ون و به‌له‌مرانی بکه‌ن. ئیوارنیش کاتئ کاری رۆژانه ده‌هاته کۆتا، لئ راها تبون له ئاسمان رابمێن... هه‌زیان لئ بوو، له گۆی زیوینی مانگ رابمێن، کاتئ به ئاسمانی تاریکدا هه‌لده‌زنا.

هه‌زیان لئ بوو، سه‌رنجی نه‌ستیران بدن، کاتئ ده‌دره‌وشانه‌وه و تیشکیان ده‌دایه‌وه چون بلوور.

شه‌ویکیان

ئەو دهمه‌ی ئاسمانی بان میترگچار به بریسک و هووری نه‌ستیران دره‌وشاوه بوو. شتیکی ته‌واو نوێیان دی.

رۆشتیرن نه‌ستیره بوو، تا ئەو ساته دیبیتیان.

له کاتیکدا ئەمان لئی ورد ده‌بوونه‌وه، ئەو ده‌ستی به گه‌شت کرد.

ته‌واو داها ته‌وه و نزیک زهوی بۆوه!

ئەمجا وه‌ستا. ده‌یانتوانی بیسین... چون چله‌چرایه‌کی سپی سپی، ریک به ئاسمانی بان لوتکه‌ی چپایه‌کی دووره‌وه ده‌دره‌وشایه‌وه. داخو ئەمه چ نه‌ینیه‌کی

تیدابی؟

هه موویانی سه رسام کرد.

شهو له دوای شهو چاویان له سه ری بوو، سه رنجیان ددها.

ئهو له ئاسۆی بان لوتکهی چپاکه دوور نه ده که و ته وه.

پۆژان به دوای یه کدا هاتن و چوون.

ئه نجام سه رخیل و تی:

«با دهسته یهک جهنگاوه ری دلیر به رهو چیا دووره کان بکه ونه ری، تاکو بچه بنج

و بناوانی. ئه مجا بگه پینه وه و پیمان بلین ئه م دیارده یه چیه!»

جهنگاوه ره دلیره کان به رهو چیا دووره کان که و تنه ری.

کاتی گه پانه وه، وتیان:

«شتیکمان دی، به بهر زاییه وه دهره وشایه وه. ریک به ئاسمانی بان دار کارتیکی

چره وه ئاوێزان بوو. هیچ وه لامیکی پی نه داین. ئیمه شی ترساندا!»

هه مان شهو

یه کتی له جهنگاوه ره دلیره کان خه ونیتیکی دی.

له خه ونه که ییدا شوخه کچیکی دی، به روشناییه کی زیونسای به بریق و باق

دوره درابوو. به لێ رووناکیه کی زیونی لیتوه په خش ده بوو.

له گه له جهنگاوه ره دلیره که به قسان هات.

دهنگی چون زرنگانه وهی ژبی له زیو دارپژراو بوو.

ئهو باله پرشنگ هاویژه کانی بو درپژر کرد و تی:

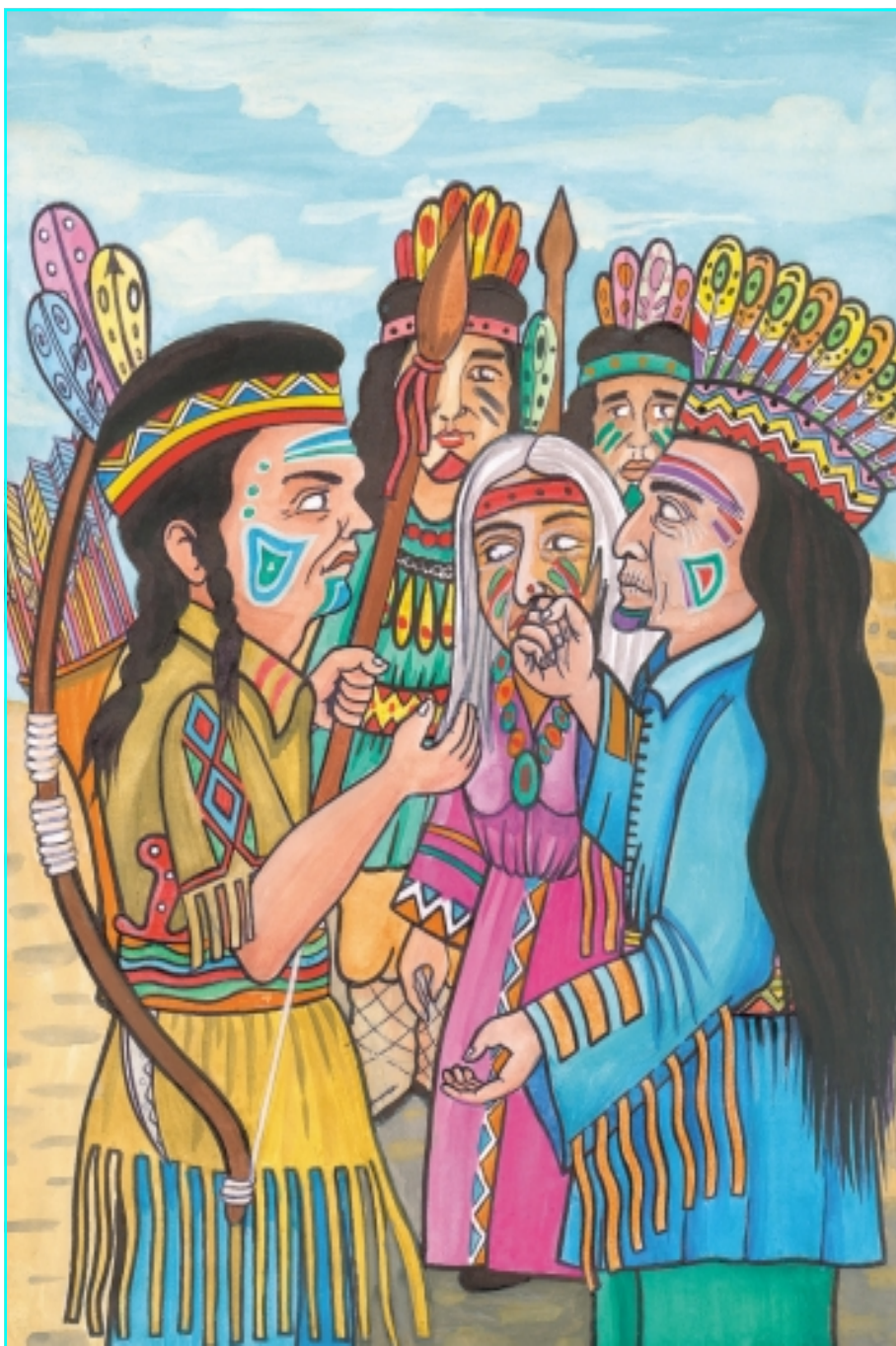
«شهنگم له بهر برا ئه مهنده به ئاسماندا بيم و بچم، زه مینه که ی تو بو لای خوی رام

ده کیشی.

من حه زم له شنه ی بایه کاتی به سه ر گباجاردا هه لده کات، حه زم له و رهنگانه یه که

له ژیر خومه وه ده یانینم.

پوو بار و ده ریاکانیشم خوش ده وی.

پټم خوښه دهسته کاتم بۆ ټاوه رۆشنه کان داهيټلم که بهردهوام دهبريسکينه وه .
 من له خيټله کاني ئيوه وردبوومه وه
 منداله کانتانم دی له گونده کاندا ياريان دهکرد .
 له نيو سهوزه گيادا خوښان ده تلاتنه وه .
 بۆيه من زور خوښحالم له نيو ئيوه دا بم .
 ئيدى هه رگيز به و سهراورده وه ، به ئاسماني تاريکدا گوزهر ناکه م .
 با پياوماقوولاني ئيوه هاوکاريم بکه ن .
 با ئه وان ئاموژگاريم بکه ن ،
 چ شپوه يه ک وه ر بگرم ،
 بۆنه وه ی هه تا هه تايه له دنياي ئيوه دا بژيم .»

کوره جهنگاوهری لاو له خه و رابوو .
 هيشتا هه ر شه و بوو ، خه ونه که ی هاتبووه کوټا .
 کيژه زبوينه دره وشاوه که ش ون بوو .
 کاتي سه رنجی چيا دووره که ی دا ،
 چرا رۆشنه که ی له وئ دی ،
 بهرز به بان چله پۆيه ی دار کاژه چره که وه بوو .
 ئيدى کوره لاو ديسان خه وى لئ که وته وه .
 به يانيی داهاتوو
 کوره جهنگاوهری لاو خه ونه سه يره که ی بۆ سه رخيل گيڤرايه وه .
 سه رخيل بانگی پياو و ژنه دنيا دپته کاني کرد .
 سه رخيل رابوو ، وتی :

«ئه ستيڤه يه ک ده خوازی له سه ر زه وى بژی . پيوسته خه لکی به خيره اتنی بکه ن . له
 ريز و فه ري هاتنی ئەم ئەسته يڤه وه ئاسماني شيني بان ميڤگ جاڤه که مان پڤ ده بئ
 له چريکه و خرۆشى مه لان .»

لیتره له سه‌ر زه‌مین ئه‌و ناتوانی ئه‌ستیره‌یه‌کی پرشنگ‌دار بی.
 بۆیه ده‌بی ئه‌و سه‌ریشک بی، چ شپوه‌یه‌ک هه‌لده‌بژیری.
 ئه‌و ده‌توانی ببیته‌ گولیک، له‌و گولانه‌ی له‌ زه‌وی شین ده‌بن.
 ئه‌و ده‌توانی ببیته‌ ماسیه‌ک، له‌و ماسیه‌یه‌ی له‌ ئاودا مه‌له‌ ده‌که‌ن.
 ئه‌و ده‌کاری ببیته‌ مه‌لیک، له‌و مه‌لانه‌ی به‌ ئاسمانی بیگه‌رددا ده‌که‌ونه‌ باله‌فره‌.
 له‌ هه‌ر کوپیه‌ک ئاسووده‌یی به‌ ده‌ست بینی، ئه‌وی ده‌بیته‌ مالی.
 با پرۆین! ئیمه‌ ده‌بی بیدۆزینه‌وه‌ و ئه‌م راوبۆچوونانه‌ی پی رابگه‌بینین!
 سه‌رخیل و ده‌م سپیه‌کان راست بوونه‌وه‌.
 له‌سه‌رخۆ به‌ ده‌وری ئاگره‌که‌دا سوورانه‌وه‌.
 گۆران‌بی خوشهاتنیان چری.
 داری بۆن خوشیان خسته‌ ناو بلێسه‌ی ئاگره‌که‌وه‌.
 بۆن و به‌رامه‌ی خوش به‌رز بۆوه‌ و، به‌ره‌و ئاسۆی به‌ربه‌یان هه‌لکشا.
 ئه‌مه‌ش سلاو بوو له‌ ئه‌ستیره‌که‌.
 ئیواره‌ی داها‌توو لاره‌ جه‌نگاوه‌ره‌ دلیره‌که‌ گوندی جی هیشته‌. رووی کرده‌ چیا
 دووره‌که‌.
 بۆ لای چرا زیوینه‌ دره‌وشاوه‌که‌ی ئاسمانی بان چله‌پۆیه‌ی دار کاژه‌که‌.
 ئه‌و سه‌رنجی به‌رزاییی دا و رۆشنایی به‌ گوپ به‌ره‌و رووی هات.
 خۆی بوو، کچه‌ زیوینه‌که‌ی ناو خه‌ونه‌که‌ی بوو.
 ئه‌م گه‌رایه‌وه‌ دواوه‌ و، کچه‌ش شوینی که‌وت.
 کچه‌ به‌ به‌رزایییه‌وه‌ باله‌فره‌ی بوو.
 رپگه‌ تاریکه‌که‌ی بۆ رۆشن ده‌کرد.
 کاتی لاره‌ جه‌نگاوه‌ره‌ دلیره‌که‌ گه‌یشته‌وه‌ مال،
 هه‌موو له‌ بن ده‌واره‌کانیان هاتنه‌ ده‌ر بۆ دیتنی کچه‌ ئه‌ستیره‌.
 رۆشنایییه‌ دلفرینه‌که‌ی کچه‌ ئه‌ستیره‌،
 به‌ درپژایی شه‌و به‌سه‌ر دوورگه‌که‌یاندا شایه‌وه‌ و خه‌رمانه‌ی دا.

که رۆژ بووه،
 کچه ئەستێره چوو شێوهی گۆلێکهوه،
 که به لاپالی کیتۆکهوه روا بوو.
 خه‌لکه‌که دهنگی ئەویان به ئاسمانی بان سه‌ریانهوه ده‌بیست.
 «ئهمه ده‌بیته مالی من. ئیدی له شێوهی ئەم گۆله‌دا و له‌سه‌ر زه‌وی ژیان به‌سه‌ر
 ده‌به‌م.»

به‌لام بۆ رۆژی دواتر دیسانه‌وه گۆییان له دهنگی بوو.
 ئەو وتی:

«ئهم گۆله له دووری گونده‌که‌وه رواوه،
 من لێره‌وه هه‌رگیز ئەو خه‌لکه نابینم که خۆشم ده‌وین.»
 ئیدی گۆله‌که‌ی جێ هێشت و سه‌ره‌ه‌خوار بالی گرت،
 به‌ره‌و که‌روێشکه‌ی گیاجاره به‌رینه‌که.
 لێره گۆلاله له هه‌موو رهنگی روابوون.
 کچه ئەستێره به شه‌مالی وت:

«لهم گیاجاره‌دا ده‌ژیم.»
 گۆلێکی گچکه‌ی هه‌ل‌بژارد، شین چون ئاسمان
 «ئا لێره‌دا ده‌ژیم.»

به‌لام ئەویش شوێنیکی گونجاو نه‌بوو.
 هه‌موو رۆژی زه‌وی له ژێریدا ده‌له‌رزی و ده‌هه‌ژا.
 گامیش گه‌لی کیتی، به هه‌رووژم ده‌که‌وتنه نیتو گیاجاره‌که.
 به سمه‌کانیان ده‌یانکیتا و زه‌وییه‌که‌یان هه‌ل‌ده‌گێرايه‌وه.
 کچه هاواری لی هه‌لسا:

«ناتوانم لێره‌شدا به‌سه‌یمه‌وه!»
 خه‌لک ئەو شه‌وه پرشنگی ئەویان دی ده‌دره‌وشایه‌وه.

هه وراز بۆ سه رو ئه وان، به ره و ئاسمانی تار هه لکشا.
 ئه وان به م کۆچه خه مگین بوون.
 له وه ده ترسان، بۆ هه تا هه تا جییان بیلتی.
 خاکه که ی ئه وان ی به دل نه بووی و
 نه ی توانی بی جییه ک بۆ خۆی بدۆزیته وه به ئاسووده یی تییدا بژی.
 کچه ئه ستیره بهرز به سه ر ده ریا وه ده شنا یه وه.
 خۆی له و تاقی ئاسمانه و
 بریسکه زیوینه که شی له ده ریا ی تاریکدا ده ی نواند.
 هه موو چرا ده سته خوشکه کانی ئاسمانی شی
 له ده ریا دا وینه ی خۆیان دی.
 خه لکه که بۆی تاسه بار بوون.
 جار یکی دی گو ییستی زرنگانه وه زیوینه که ی ده نگ ی بوون.
 بانگی کرد:

«خوشکه کانم، خوشکه کانم، گه شته کانتان راگرن!... پیکه وه له گه ل مندا ئارامی
 بدۆزنه وه. وهرن با ئه م ئاوه را وه ستا وانه بیته مالمان.»
 خه لکه که ئاسمانیان دی له بهر رۆشنایی چرا بی ژماره کاند ده له رزی.
 ههروه ها ده ریا تاریکه که شیان دی، بیووه ژینگه ی ئه ستیران.
 ئه وان ئه م پرسیا ره یان له یه کدی ده کرد:
 «ئهمه چ مانایه ک ده به خشی؟»
 دم سپییه کان زه رده خه نه یان هاتی. سه رخیلش ههروه ها زه رده خه نه ی هاتی،
 وتی:
 «با ئیستا ئارام بین و بنوین، ئاخرییه که ی کچه ئه ستیره که مان مائی بۆ خۆی
 دۆزییه وه.»

شه و بای نهرم و نیان سر وه ی هات.
 مرۆف گو یی له ماسیگره ده بوو ده بقیژاند و په پوو ده یخویند.

کاتی پوژ پووه، گورانکاربیهک رووی دابوو.
 سه دان ئەستیره به نیتو دەریا شینه که دا په رشویلاو بیوونه وه.
 نه خیر!... ئەستیره نه بوون!...
 ئەوان سه دان گولته ستیره بوون!
 نیلوفه ری ئاوی بوون!

کچه ئەستیره مالی خوی له م زهوییه دۆزییه وه.
 خوشکه ئەستیره کانیشی گوپرایه لی بوون.
 ئەوانیش وازیان له گه پانی شهوانه ی ئاسمان هینا.
 دابه زینه نیتو دەریا وه، تاکو پیوه نیدی به کچه ئەستیره وه بکه ن، له ماله
 نۆیه که یدا.
 سه راپای خه لک به سواری به له مه درێژکۆله کانیا نه وه که وتنه به له مپانی. ئەوان
 خۆیان بو ئاوه که ده چه مانده وه تاکو ده ست له گولته سپیه جوانه کان بده ن.
 نیلوفه ری ئاوی!
 ئەوانه، ئەو ئەستیرانه ن که شه ویک له شه وانی سه رده میکی زۆر کۆن، له
 بلندا یی ئاسمانه وه به ریوونه وه.
 ئەگه ر نیلوفه ری تکت دی، به هیمنی ده ستی پیدا بینه.
 په ره کانی له بهر خۆر ده دره وشینه وه،
 وه ک ئەو ئەستیره گه شانه ی، جاری له جارن به تاقی ئاسمانه وه جریوه یان هاتوه.
 نیلوفه ره کان!. به هیمنی ده ستیان پیدا بینه و له یادت بی، ئەوانه ئەستیره ن.

سه رچاوه:

Stjernerpiigen

Genfortalat af: Barbara Juster Esbensen

På dansk ved: Susanne Gronborg og Knud Holst 1989 Carlsen

Forlag, Copenhagen.